

JOAN F. MIRA



*“Els companys de taula em contaven que el convidat de pocs dies abans, un cèlebre cantant, molt d’esquerres, molt intel·lectual, els deia que, a Madrid, gent molt ben informada afirmava que l’atemptat del mes de març, aquell dels trens on van morir prop de dues-centes persones, l’havia organitzat en secret el govern del PP, pensant que així guanyaven segur les eleccions”*

## Conspiracions

**Parlàvem, en principi, del pas del temps i de literatura. És a dir, primer vaig parlar** jo prop d’una hora, i després vingué allò que se’n sol dir col·loqui, quan algun membre del públic, si hi ha sort, fa algun comentari o pregunta. Hi hagué sort, en aquest cas, amb el públic: eren més d’un centenar de persones, en una vila molt a prop d’Alcoi, i havien seguit el meu parlament amb cara d’atenció, no sé si del tot merescuda. Tinc la certesa que una conferència sobre un tema com aquell (temps, història, memòria, literatura) potser hauria convocat, a València, una trentena de persones, a tot estirar, potser cinquanta a Barcelona. Allà, en aquella vila de menys de deu mil habitants, n’eren més del doble. Coses que passen, segurament, quan al municipi governen persones com les que m’agradaria que governaren a tot el País Valencià. El cas és que en el col·loqui, que va ser llarg, em van fer tota mena de preguntes, unes fàcils de respondre, altres de resposta impossible. Com ara una senyora d’ulls molt vius i cabell blanc lluminós, que em va dir: “Vostè no creu que volen que siguem més ignorants cada volta, que estiguem enganxats només a la televisió, que no llegim, i que així no tinguem criteri propi i pensem només a consumir?”. Això digué, més o menys, i jo que li responc: “Senyora, i ‘qui són’ els qui ‘volen’ això?”. “Els”, que devia pensar la senyora, “els poderosos”, o vés a saber qui. De manera, vaig continuar jo, que deu haver-hi alguna mena de conxorxa, comitè o societat secreta, composta per ministres d’Educació, generals de l’exèrcit, empresaris, bisbes, banquers, i altres individus sinistres, que maquinen de quina manera estendran la ignorància universal, l’embrutiment personal i l’afebliment de la raó, per augmentar així els beneficis del poder i el poder dels beneficis. I si això és així, des de quan diria vostè que passa? I passa igualment a tots els països d’Europa o del món? Amb governs socialistes i amb governs conservadors? I aquesta conspiració és, diguem-ne, universal, multinacional, o és pròpia de cada país o estat? Tinc la impressió que no la vaig convèncer: que ella, i part dels presents, i part de la ciutadania en general, estan foscament convençuts que hi ha “algú” que manipula la història, l’educació, la premsa, la informació, la circulació de les idees —com hi ha qui manipula el poder, l’economia i els diners—, a fi i efecte de sotmetre el món. No sé si això inclou també el món islàmic, l’Índia, la Xina i els pobres africans.

La visió conspirativa de la història no és, certament, cap novetat. Hi hagué, com vostès saben, els Set Savis de Sió (pamflet infame de la policia dels tsars, que ara té gran predicament als països àrabs), que dirigien el món en benefici del poder jueu, hi hagué els maçons secrets i poderosos, hi ha el pervers Banc Mundial, hi ha qui creu que l’atac a les Torres Bessones l’organitzà la CIA combinada amb els serveis secrets israelians, hi ha qui creu que ens governa un concili amagat d’extraterrestres incògnits. Va molt bé, per assegurar la pròpia innocència i assumir el bell paper de víctima, creure que algú, secretament, és el culpable dels mals del món. El Vaticà, els comunistes, els jueus, els capitalistes, o els hereus dels cavallers del Temple, tant se val. Després d’aquell col·loqui, sopant, els companys de taula em contaven que el convidat de pocs dies abans, un cèlebre cantant, molt d’esquerres, molt intel·lectual, els deia que, a Madrid, gent molt ben informada afirmava que l’atemptat del mes de març, aquell dels trens on van morir prop de dues-centes persones, l’havia organitzat en secret el govern del PP, pensant que així guanyaven segur les eleccions. Després no es van aclarir, i les van perdre, ja se sap. Jo també crec que hi ha una conspiració universal. Però no és cosa de pocs poderosos, no és cosa de comitès secrets: és l’ampla, llarga, antiga, extensa, conspiració general dels imbècils. Si no és així, tampoc no es pot entendre per què es fabrica tan mala literatura, i per què té tants lectors.